

Prisas för sitt tillitsskapande arbete

Bettan Byvald har tilldelats årets Forsa-pris för sitt mångåriga sociala arbete i Angered i nordöstra Göteborg. Många betydelsefulla möten har gjort att hon blivit kvar i samma geografiska område i nästan fyra decennier.

Bettan Byvald ger en lång och talande beskrivning av hur socialtjänstens arbete förändrats sedan hon började arbeta där i mitten av 1980-talet. Hon gjorde sin praktik under utbildningen på Socialhögskolan i stadsdelen Hjällbo i Angered, där befolkningen då uppgick till 5 000 personer. Socialtjänstlagen var relativt ny och hade ersatt barnavårdslagen, nykterhetsvårdslagen och socialhjälpslagen. Det var en positiv anda på kontoret och de jobbade med helheten och med hela familjer. Socialtjänst, skola, förskola och bostadsbolag arbetade nära varandra och kunde starta gemensamma projekt. Det fanns en möjlighet att lära känna befolkningen ur ett samhällsarbetsperspektiv.

– Vi var ute för att stödja och hjälpa, inte kontrollera. Det fanns en stark framtidstro och vi ville verkligen förändra för de människor som hade det allra svårast, säger Bettan Byvald.

När stadsdelsnämnderna infördes blev befolkningsunderlaget 20 000 människor, det var fortfarande greppbart och ganska stora möjligheter att vara ute och möta människorna. Sedan följde ytterligare sammanslagningar och omorganisationer, området växte till 50 000 invånare med en gemensam nämnd och administration. Det blev mer specialisering, och säkert bättre rättssäkerhet, säger Bettan Byvald, men samtidigt mer administrativt socialkontorsarbete och minskade möjligheter att arbeta med tidiga insatser och ett uppsökande socialt

arbete.

På senare tid har det gjorts ännu en omorganisering och området består idag av 100 000 invånare.

– Av det holistiska synsättet, som var så spännande och roligt, har mycket försvunnit. Det flexibla sociala arbetet har fått stå tillbaka, men kanske kan det nu vara på väg tillbaka igen, säger Bettan Byvald.

Hon hoppas att den nya socialtjänstlagen (som än så länge bara finns som förslag från utredningen) ska lyfta fram att samhället behöver flytta resurser till det förebyggande arbetet. Det borde vara Socialdepartementet, inte i första hand Justitiedepartementet, som ska arbeta med att stävja ungdomskriminaliteten tycker hon.

Egenskaper som bidragit till att Bettan Byvald lyckats så bra i sitt arbete tror hon är nyfikenhet och envishet.

– Jag har ganska lätt för att engagera mig på ett personligt sätt, som inte går in på det privata. Att samarbeta, att få klokgöra mig ihop med andra, har varit viktigt.

Ho
n
ä
l
s
k
a
r
s
i
t
t
a
r
b
e
t
e
,
i
n
t
e
m
i
n
s
t
f
ö
r
a
t
t
h
o
n
h
a
f
t
l
i
t
e
f
r
i
a
r
e
r
o
l
l
e
r
o
c
h
h
k
u
n
n
a

Bettan Byvald har arbetat med att utveckla socialtjänsten i
några av de mest utsatta områdena i Angered, Göteborg. Nu
har hon fått Forsa-Priset för sina insatser.

va
ra
me
d
oc
h
ut
ve
ck
la
de
t
so
ci
al
a
ar
be
te
t
oc
h
sk
ap
a
ny
a
sa
mv
er
ka
ns
fo
rm
er
me
d

po
li
s,
fä
lt
as
si
st
en
te
r,
sk
ol
an
oc
h
bo
st
ad
sb
ol
ag
.

Hon tycker att det är bra med specialiseringen, men samtidigt att socialtjänsten måste bli mer tillgänglig och att det inte ska behövas långa utredningar för att människor ska kunna få hjälp. Från sin första chef fick hon med sig talesättet "Att tala är silver, att lyssna är guld", som varit betydelsefullt på flera sätt. Då hon arbetat länge i samma område får hon mycket återkoppling. Efter flera år kan hon ibland träffa personer som haft olika insatser och som det nu tycks gå bra för. Det långa perspektivet blir en förmån och hon har ibland kunnat ställa frågan "Vad var det som gjorde att det gick bra för dig?". Inte alltid är det socialtjänstens förtjänst; det kan vara en flytt, kärleken eller något helt annat. En flicka som haft omfattande insatser från socialtjänsten när hon var

barn berättade 30 år senare att det som förändrat hennes liv var att hon fick vara på kollo och träffa andra. Som 15-åring blev hon lill-ledare på kollo och senare utbildade hon sig till fritidsledare.

Ett annat exempel var en pojke inblandad i gängkriminalitet vars bror blev ihjälskjuten. Bettan Byvald arbetade uppsökande och hjälpte mamman med sådant som bouppteckning och försäkring. Hon la sitt visitkort hos mamman och sa att "om din son vill kan han ringa mig". Detta gjorde han efter en tid och blev beviljad en insats i ett avhopparprogram. För hans del var det två saker som gjort att han ringde, dels att han såg det som ett erbjudande, inte ett tvång, dels att Bettan Byvald hade "varit snäll mot morsan". Det ökade hans förtroende. Sådan tillit behöver socialtjänsten få möjligheter att skapa, framhåller Bettan Byvald.

Och det är för detta alliansskapande och relationsskapande arbete hon nu fått [Forsa-Priset](#), för sina "synnerligen förtjänstfulla insatser för kunskapsutvecklingen inom socialt arbete" som det står i motiveringen till priset. Forsa-priset delas ut av Förbundet för forskning i socialt arbete (Forsa). Pristagaren får även 10 000 kronor.

Text: Elin Engström

Från nomineringen:

"Bettan Byvald samhällsengagemang och kritiska röst har fått stort genomslag och hennes namn är känt långt utöver det sociala arbetets fält. Hon är verksam i Angered och har bidragit till att skapa förutsättningar för dialog och skapa förtroende hos de som berörs av socialt arbete. Hennes arbete har också varit en inspirationskälla för socialarbetare, med ett stadigt fokus på relationen som bärande element i det sociala arbetets praktik. Bettan Byvalds arbete är modellskapande för hur ett professionellt socialt arbete kan utvecklas i lokalsamhället med utgångspunkt i tillit, relationer, långsiktighet och en självklar koppling mellan

individ och samhällsnivå. Byvald har gjort synnerligen förtjänstfulla insatser för kunskapsutvecklingen inom socialt arbete. Kunskap som förvärvats i praktiken spelar en helt avgörande roll för utvecklingen av såväl praktiken som forskningen utbildningen i socialt arbete.”